

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 01.10.-15.10.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *ECB od oktobra uvodi dva nova programa za stimulisanje privrede*
- *ECB zadržala kamatnu stopu na 0,05%*
- *Inflacija u Velikoj Britaniji smanjena na petogodišnji minimum*

ECB će od sredine oktobra uvesti nove mjere monetarne politike sa dva nova programa, u borbi protiv niskog rasta privrede i trajno niske inflacije u EZ, najavio je predsjednik ECB Mario Draghi na konferenciji početkom mjeseca. ECB će prvo početi kupovati kredite koje su pokriveni obveznicama (Covered Bonds) te će u toku četvrtog kvartala ove godine započeti kupovinu ABS (Asset Backed Securities) odnosno pojedinačne kredite koji su zapakovani u hartije od vrijednosti namjenjeni trgovini. Oba programa bi imali trajanje do dvije godine i prema nekim navodima bi ukupni volumen kupovine od strane ECB trebao dostići do oko 1.000 milijardi evra. Mario Draghi vjeruje da će nove mjere imati značajan uticaj na privredu i da će se inflacija u evrozoni najkasnije do

2017. godine približiti ciljanoj stopi inflacije od 2%. Trenutna inflacija u 18 država evrozone iznosi 0,3%. ECB je na sjednici zadržala kamatnu stopu na nivou od 0,05% nakon što je u septembru iznenadno smanjena sa 0,15%. Kamata na depozite kod ECB će ostati na -0,2%.

ECB i dalje vidi znatan rizik po oporavak privrede u evrozoni navodi se u mjesečnom izvještaju ECB. Dalje se navodi nezadovoljstvo ECB prema Vladama pojedinih država zbog nesprovođenja potrebnih strukturnih reformi.

Centralna Banka Engleske (BoE) je prema očekivanjima zadržala referentnu kamatnu stopu od 0,5% kao i nivo otkupa obveznica od 375 milijardi funti. Da li je i ovaj put došlo do debate oko budućih smjernica BoE će zasad ostati otvoreno, odnosno do objave protokola 22. oktobra. Na posljednjoj sjednici u septembru su dva od devet članova odbora glasali za povećanje kamate. Trenutna kamatna stopa je već preko pet godina na istorijskom minimumu i prema mišljenjima analitičara bi trebala ostati na trenutnom nivou do marta naredne godine kada bi BoE trebala uvećati kamatu za 25 baznih poena. Posljedni objavljeni podaci o inflaciji i usporavanje rasta na tržištu nekretnina bi u narednim mjesecima mogla nešto usporiti privredu Velike Britanije i samim tim i odložiti povećanje kamata za ljeto ili čak za jesen naredne godine. Inflacija je u septembru prema objavljenim podacima smanjena sa 1,5% na 1,2% na najniži nivo u posljednjih pet godina.

1.2 Američko tržište

- *Rast američkog dolara*
- *Smanjene prognoze privrednog rasta*
- *Nezaposlenost u SAD 5,9%*
- *Pad stopa maloprodaje za 0,3%*
- *Pad vrijednosti kanadskog dolara*

Nakon što su tokom proteklih mjeseci stizali ohrabrujući i stabilni podaci o oporavku američke privrede koji su potaknuli špekulacije da bi Banka Federalnih Rezervi(FED) mogla podići kamatne stope i ranije nego što je bilo najavljeno, ovomjesečni podaci smanjili su entuzijazam investitora o oporavku svjetske privrede. Podaci sa američkog tržišta rada pokazuju da su podaci sa tržišta rada za prethodni mjesec znatno iznad očekivanja. Broj novootvorenih radnih mjesta je sa 248.000 premašio očekivanja dok je stopa nezaposlenosti dostigla 5,9% što je najniži nivo u posljednjih šest godina. Rast zarada u Sjedinjenim Američkim Državama su blago pale u odnosu na očekivanja te je trenutni godišnji rast zarada 2%. Valutni par EUR/USD se spustio ispod nivoa 1,25 što je najviša

vrijednost američkog dolara u odnosu na evro u posljednje četiri godine. Na jak dolar uticali su i odlični podaci sa tržišta nekretnina gdje je zabilježen rast od 4% zahtjeva za hipotekarne kredite koji predstavlja jedna od najbitnijih pokazatelja tržišta nekretnina. Međutim, nakon ohrabrujućih podataka sa tržišta rada i tržišta nekretnina objavljan je podatak o stopi maloprodaje u Americi, gdje je zabilježen neočekivan pad maloprodaje 0,3% dok je bazna maloprodaja koja isključuje motorna vozila pala za 0,2% dok su očekivanja predviđala rast od 0,3%. Takođe, indeks proizvodnih cijena je pao za 0,1% u septembru dok se predviđao rast proizvodnih cijena od 0,1%. Međunarodni monetarni fond(MMF) je smanjio prognoze privrednog rasta za 2014. i 2015.godinu te su upozorili da svjetska privreda možda nikad neće dostići nivo prije početka krize 2008.godine. Da oporavak američke privrede nije još uvijek stabilan, potvrdio je i njujorški predsjednik FED-a, Dadi, koji je izjavio da do povećanja kamatnih stopa neće doći još uvijek sve dok FED ne bude siguran da je američka privreda totalno oporavljena. Nakon ovih podataka, dolar je oslabio u odnosu na evro međutim još uvijek je na visokom nivou u odnosu na evro.

Broj zaposlenih u Kanadi se povećao za 74.100 u septembru dok stopa nezaposlenosti pala na 6,8% što je pad za 0,2% u odnosu na avgust. Podaci sa tržišta nekretnina su takođe iznad očekivanja. Novoizgrađene stambene jedinice su povećane za 197.300 u odnosu na prethodni mjesec što je za 900 više od očekivanih novoizgrađenih stambenih jedinica. Kanadski dolar je posljednjih petnaest dana zabilježio pad na tržištu usljed velikih zaliha te pada cijene nafte na tržištu.

1.3. Azijsko tržište

- *Smanjene prognoze globalnog privrednog rasta utiču na vrijednost AUD*
- *Moguća dodatne stimulacije privrede od strane PBOC*
- *Japanski jen kao sigurno utočište u prvoj polovini oktobra*

Strah od usporavanja globalnog rasta, a posebno Evrozone i Kine, uticao je da investitori izbjegavaju ulaganja u rizičnu aktivu. Australijski dolar je visokoprinosna valuta, ali i valuta koja negativno reaguje na finansijske i geopolitičke krize. Upravo to je naglasio guverner RBA Glenn Stevens, govoreći kako je vrijednost ove valute i dalje na visokom nivou, uzimajući u obzir stanje u kakvom se nalazi privreda Kine, najveći trgovinski partner Australije. Na slabljenje valute dodatno je uticao i pad cijena energenata, kao i plemenitih metala, koji imaju veliki udio u izvozu ove zemlje. Uprkos navedenom, odlučeno je da se kamatna stopa ne snižava, već je zadržana na trenutnih 2.50%. Neutralna monetarna politika od strane RBA ostavlja valutu osjetljivu na

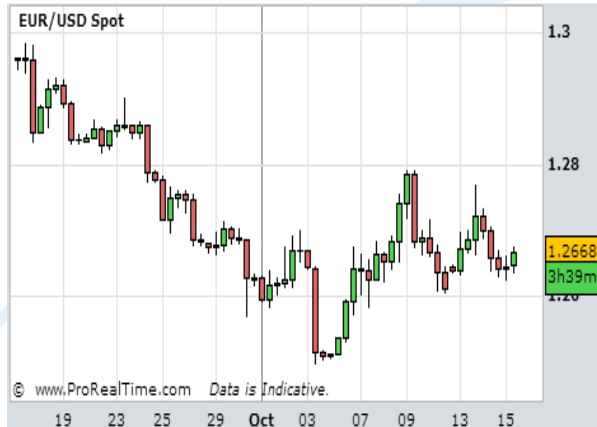
promjene eksternih faktora, kao što su globalni rast i monetarna politika FEDa. Stopa nezaposlenosti u Australiji je smanjena na 6.0%, ali je broj zaposlenih u septembru drastično smanjen, što je svakako posljedica i sezonskog faktora.

Proizvodna aktivnost u Kini je nastavila da raste umjerenim tempom. Rizik pogoršanja situacije u proizvodnom i uslužnom sektoru je i dalje prisutan, pa se povećava mogućnost dodatne reakcije Narodne Banke Kine u vidu snižavanja cijena kredita, kako bi se podstakla privredna aktivnost. IMF je smanjio prognoze globalnog rasta privrede, ali podaci o izvozu Kine nisu potvrdili navedeno. Trgovinski bilans se značajno popravio za drugu ekonomiju svijeta u drugoj polovini godine, ali je domaća tražnja i dalje ostala na niskom nivou. Očekuje se da tražnja za kineskim proizvodima ostane na visokom nivou u narednih nekoliko mjeseci, posebno zbog snažnog rasta američke privrede, ali i povećanja saradnje sa Rusijom. Padajuće cijene nekretnina su velika briga vlade, koja je predstavila nove mjere podsticanja kupovine stanova i kuća u gradovima, za naredne mjesece. Analize pokazuju da će privreda Kine u trećem kvartalu imati najmanji rast u posljednjih pet godina i jedino povećanje međunarodne razmjene bi moglo da ublaži ovakve prognoze.

Japanski jen je bio među najtraženijim valutama u oktobru. Investitori su ulagali u JPY, zbog povećanja globalne nestabilnosti i usporavanja rasta većih svjetskih privreda. Banka Japana ostavila je godišnju monetarnu bazu ubrizgavanja novca u privredu od 70.000 milijardi Yena, uz ciljanu stopu inflacije od 2%. Privreda Japana raste umjerenim tempom, dok se povećan rast očekuje kada se prevaziđu posljedice povećanja poreza iz aprila tekuće godine.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 18.09.-18.10.2014

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Nakon pada cijena zlata se ponovo oporavila podržana zabrinutosti investitora za oporavak svjetske privrede i gubicima na tržištu kapitala zbog ulaganja u 'safe haven' investicije. Na cijenu zlata dosta utiču i špekulacije investitora o datumu podizanja kamatnih stopa u Sjedinjenim Američkim Državama nakon što je prošle sedmice pročitana zapisnik sa sastanka FOMC-a gdje je objavljeno da postoji zabrinutost određenih članova FED-a po pitanju jakog američkog dolara i njegov uticaj na svjetsku privredu.

2.1. Kretanje cijene nafte

Cijena nafte na svjetskim tržištima i dalje je nastavila da pad nakon što je Međunarodna agencija za energiju(IEA) smanjila prognoze za tražnjom nafte do kraja ove godine i u 2015.godini. Velika ponuda nafte na svjetskom tržištu i smanjena tražnja za naftom u Sjedinjenim Američkim Državama, Kini i Evropi uticali su na konstantno smanjenje cijene nafte. Visoke zalihe nafte izazvale su špekulacije investitora da će zemlje OPEC-a smanjiti proizvodnju nafte da ne dođe kako bi se podržala cijena nafte. Prema IEA, svjetska tražnja za naftom u 2014.godini bi trebala da bude 92,4 miliona barela dnevno što je za 200.000 barela dnevno manje prema prognozama koje su dali u septembru. Slabi podaci iz evrozone su uticali na pad cijene nafte zbog straha da tržanja za naftom može pasti još više.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

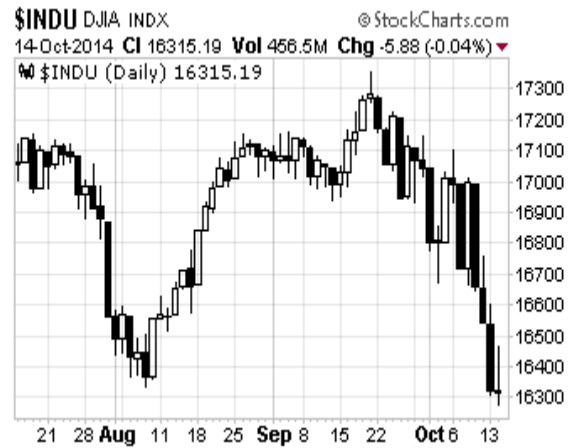
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 15.10. do 31.10.2014	Očekivanja	Prethodno
15.10.2014	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Sep)	1.7%	2.0%
	08:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Sep)	0.8%	0.8%
	14:30	USD	Retail Sales (MoM) (Sep)	-0.1%	0.6%
16.10.2014	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Sep)	0.3%	0.4%
	14:30	CAD	Consumer Price Index (YoY) (Sep)	2.0%	2.1%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Oct)	84.1	84.6
21.10.2014	02:30	AUD	RBA Meeting's Minutes		
	04:00	CNY	Gross Domestic Product (YoY) (Q3)	7.2%	7.5%
22.10.2014	02:30	AUD	Consumer Price Index (YoY) (Q3)	2.3%	3.0%
	11:30	GBP	Bank of England Minutes		
	14:30	USD	Consumer Price Index (YoY) (Sep)	1.6%	1.7%
	16:00	CAD	BoC Interest Rate Decision and Statement	1%	1%
23.10.2014	10:00	EUR	Markit PMI Composite (Oct)	51.7	52.0
	15:45	USD	Markit Manufacturing PMI (Oct)	57.0	57.5
24.10.2014	10:30	GBP	Gross Domestic Product (YoY) (Q1)	3.0%	3.2%
27.10.2014	14:45	USD	Markit Services PMI (Oct)		58.9
28.10.2014	13:30	USD	Durable Goods Orders (Sep)		-18.2%
	15:00	USD	Consumer Confidence (Oct)		86
29.10.2014	20:00	USD	Fed Interest Rate Decision and Statement	0.25%	0.25%
30.10.2014	00:30	JPY	National Consumer Price Index (YoY) (Sep)		3.3%
	00:30	JPY	Unemployment Rate (Sep)		3.5%
	09:55	EUR	DE Unemployment Rate s.a. (Oct)		6.7%
	14:30	USD	Gross Domestic Product Annualized (Q3)		4.6%
31.10.2014	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (Oct)		0.3%
	11:00	EUR	Unemployment Rate (Sep)		

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2013	06.11.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	29.10.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	06.11.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	22.10.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	11.12.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	31.11.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	04.11.2014